

Universitetet i Bergen : Doktorgrader

NY DOKTORGRAD

Hvordan danner døve elever begreper i fysikk?

Cand. real. Ingvild Kristine Sundt Roald disputerer fredag 1. juni for dr. philos graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

"Building of Concepts: A Study of Physics concepts of Norwegian Deaf students."

Døve elevers begrepsutvikling, og læring, innenfor vanlig skolefag har vært lite studert. De fleste døve barn vokser opp i hørende familier, som ikke har forhåndskjennskap til døve. Døve barn kan ikke lære norsk eller andre muntlige morsmål på samme måte som andre barn, fordi de ikke kan høre det og være

omgitt av språklyder som de kan oppfatte. Derfor blir tegnspråk det naturlige primærspråket for døve. Dette har norske politikere tatt konsekvensen av i de senere år, ved å gi foreldre til døve barn opplæring i tegnspråk, og la elevene får rett til opplæring i og på tegnspråk. Likevel har døve elever fortsatt en del problemer med å tilegne seg informasjon via norsk tekst, og mye informasjon går de også glipp av fordi den bare formidles muntlig.

Avhandlingen viser at døve kan nå like langt som hørende innenfor naturfag som fysikk, hvis forholdene blir lagt til rette. Slik tilrettelegging innebærer at lærere og medelever kan kommunisere flytende på tegnspråk, og at informasjon blir gjort tilgjengelig. Det er også nødvendig at elevene blir oppmuntret til vitebegjær; at det stilles klare og høye, men oppnåelige, forventninger; og at opplæringen skjer systematisk slik at ulike begreper knyttes sammen på en logisk og oversiktlig måte.

Personalia:

Ingvild Kristine Sundt Roald er født på Fagernes 07.11.43, og er vokst opp i Bergen. Hun avla matematisk-naturvitenskapelig embedseksamen med fysikk hovedfag ved Universitetet i Bergen i 1975. Hun har siden arbeidet som lektor ved Bjørkåsen videregående skole for døve, nå en del av Vestlandet Kompetansesenter. Hennes oppgaver innenfor senteret er nå knyttet til faglige, utviklingsmessige og forskningsmessige spørsmål. Hun har i perioden hun har arbeidet med doktoravhandlingen vært knyttet til Institutt for Praktisk Pedagogikk.

Tidspunkt og sted for disputasen:

01.06.2001, kl. 10.15, Auditorium A , Fysisk Institutt, Allègt. 55.

Kontaktpersoner:

Cand. real. Ingvild Roald, tlf. 55 92 34 56 (arb)/ 55 28 34 34 (priv)

e-post: ingvild.roald@statped.no

Informasjonsavdelingen v/ mediekontakt Kristin Sandereid, tlf. 55 58 90 34 (a),

e-post: kristin.sandereid@info.uib.no

Avhandlingen kan lånes på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetsbibliotek. For kjøp/bestilling: kontakt kandidaten direkte.

